

Arbeids- og
sosialdepartementet

Ny tjenestepensjon i offentlig sektor

Pensjonskassekonferansen 18. april 2018

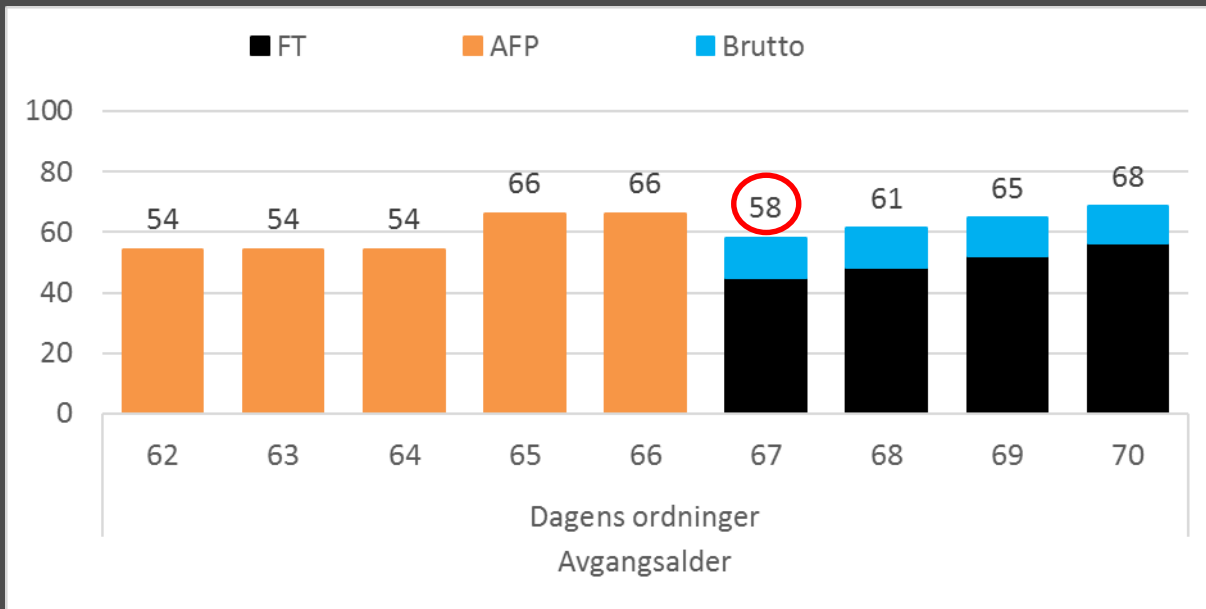

Disposisjon

- 1 Problemene med dagens ordninger
- 2 En ny langsiktig løsning
- 3 Broen til nye ordninger
- 4 Justeringer for årskullene 1954–1962

Dagens ordning for 1963-kullet

Pensjon ved uttak

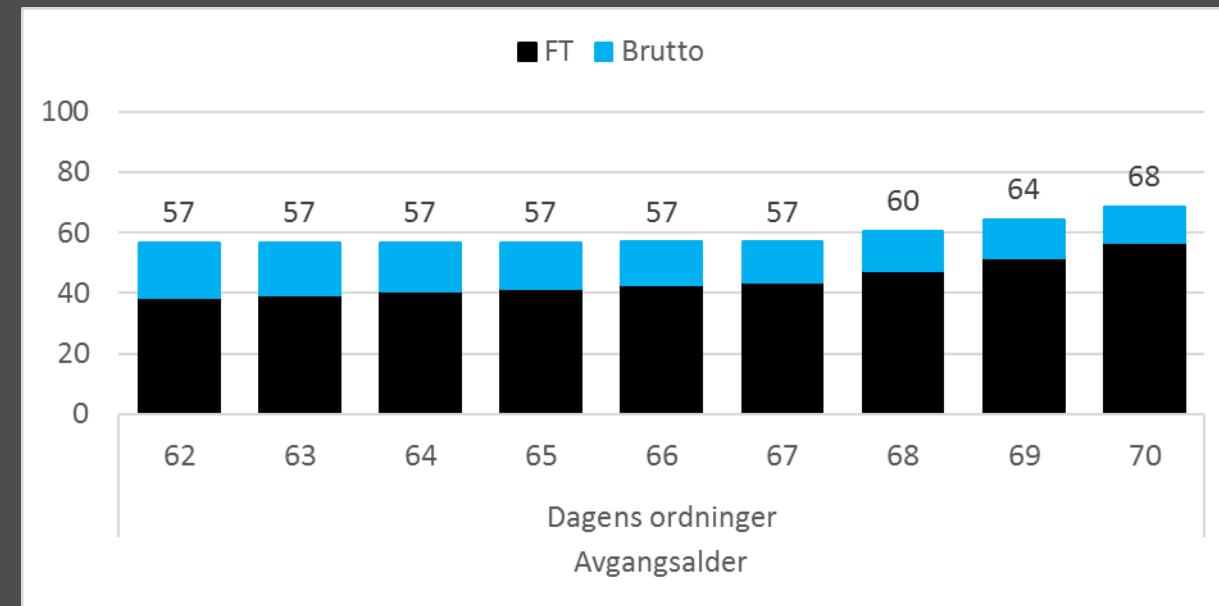

- AFP før 67 år
- Samordnet tjenstepensjon fra 67 år
- Pensjonen levealdersjusteres fra 67 år

Dagens ordning for 1963-kullet

- Liten uttelling for å jobbe etter 62 år
- Må jobbe etter 67 år for å få økt pensjon
- Jo senere uttak, desto lavere tjenestepensjon

Pensjon fra 70 år

4 ulemper

med dagens ordning:

- 1 **Lite å tjene på å forlenge yrkeskarrieren**
- 2 **Vanskelig å opprettholde pensjonsnivåene når levealderen øker**
- 3 **Dagens AFP-ordning blir stadig mindre attraktiv for yngre årskull**
- 4 **Man kan tape pensjon ved å skifte jobb mellom privat og offentlig sektor**

De nye ordningene

- Ny alderspensjon
- Ny AFP
- Betinget tjenestepensjon

Ny alderspensjon: Påslagsordning

- Regler for opptjening, uttak og regulering svært like ny alderspensjon i folketrygden
- Opptjening og fleksibelt uttak til 75 år
- Pensjonen skal kunne kombineres med arbeidsinntekt uten avkorting
- Opptjening: Grunnsats på 5,7 prosent i intervallet 0–12 G, tilleggssats på 18,1 prosent i intervallet 7,1–12 G
- Opptjeningsssatsene er ikke direkte sammenlignbare med innskuddssatsene i privat sektor

AFP – fra tidligpensjon til livsvarig påslag

- AFP legges om etter mønster av ny AFP i privat sektor
  - Forbehold hvis endringer i AFP i privat sektor
- Beregnes som 4,21 prosent av årlig pensjonsgivende inntekt opp til 7,1 G i alderen 13–61 år
- Tas ut fleksibelt fra 62 til 70 år
- Reguleres som alderspensjon fra folketrygden

Ny ordning:

Betinget

Utbetales til de som
ikke får ny AFP

tjenestepensjon

- Beregnes (nesten) som en tjenestepensjon
- Opparbeides gradvis – rettigheten er sikker

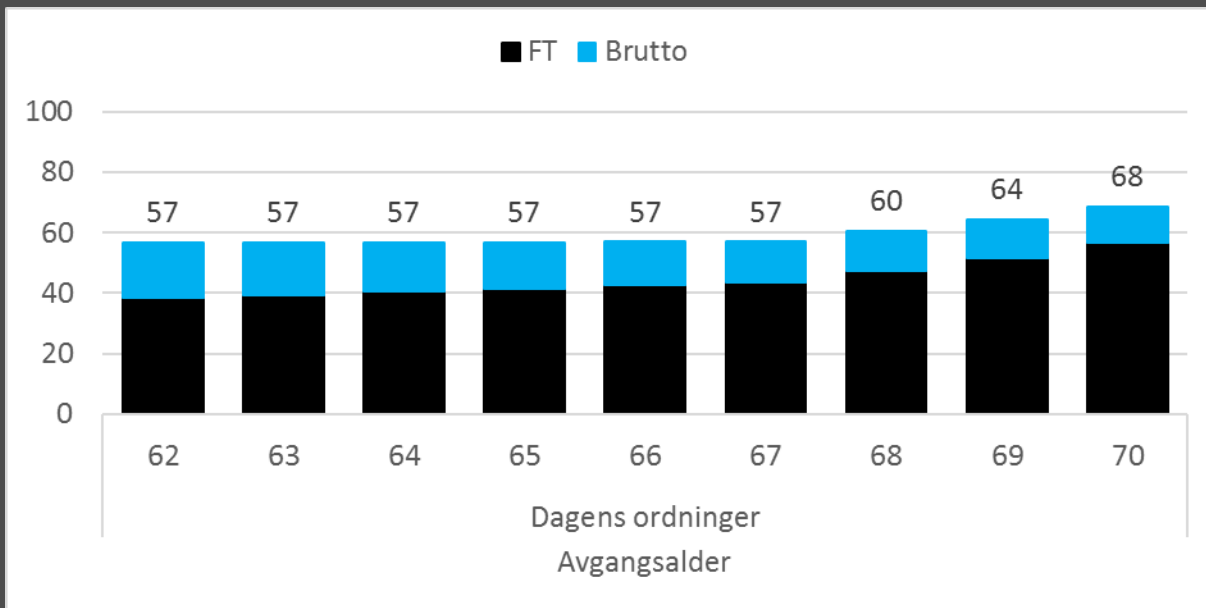
Pensjonsnivået
påvirkes lite av
når pensjonen
tas ut

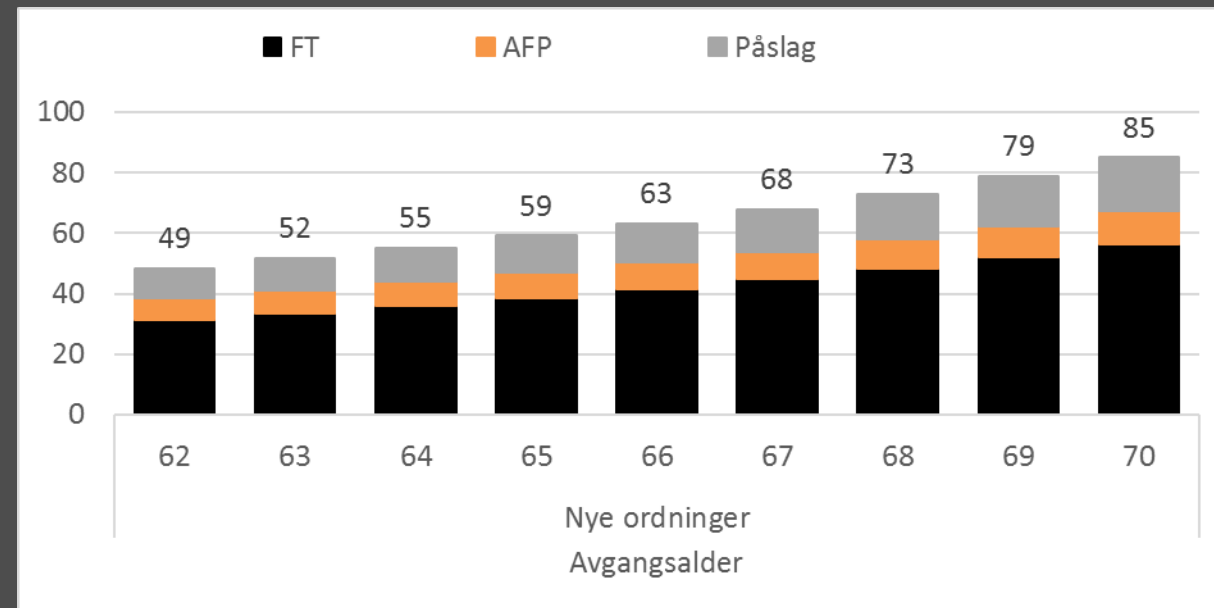
Pensjonsnivået blir
høyere jo senere
pensjonen tas ut

Pensjon fra 70 år for 1963-kullet

Dagens ordninger

Nye ordninger – fullt innfaset

Bro fra gamle til nye ordninger

Gradvis innfasing av påslagsordningen
Utfasing av individuell garanti
Overgangstillegg

Gradvis innfasing:

De nye ordningene gjelder fra 1963-kullet

Født før 1963: Beholder dagens ordninger

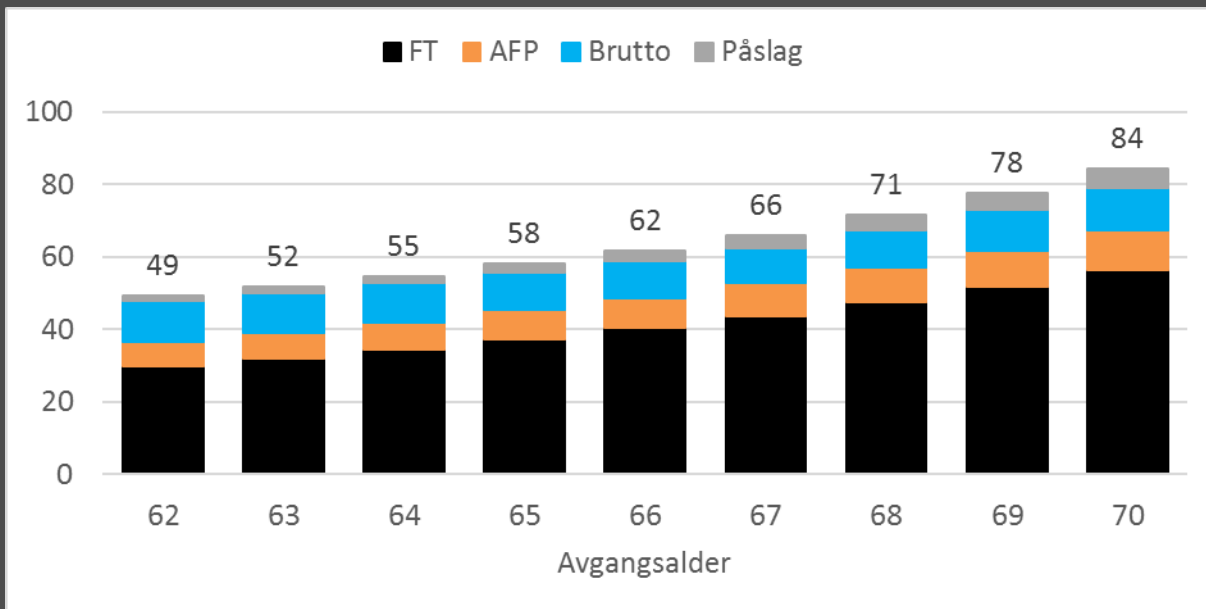

Nye ordninger innføres fra 2020

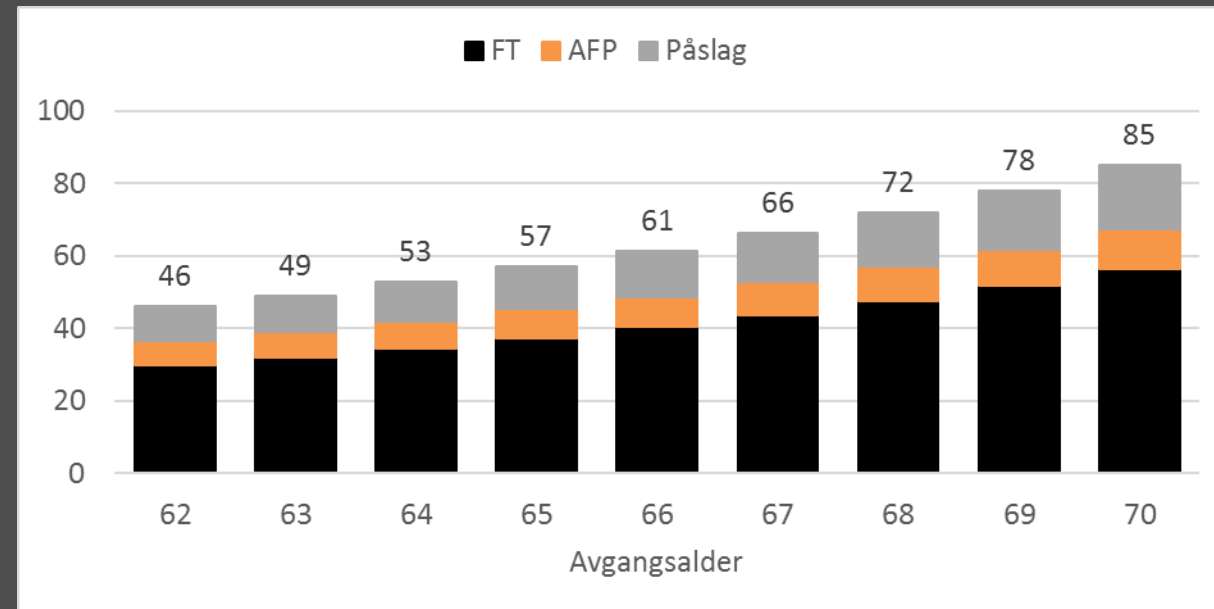
- Ny AFP fullt ut innfaset fra 2020 for de som omfattes
- Påslagsordningen fases gradvis inn fra 2020, og opptjente rettigheter før 2020 videreføres som en oppsatt rettighet
- Starter opptjening av betinget tjenestepensjon fra 2020

Innfasing for 1963-kullet

Nye ordninger – innfasing

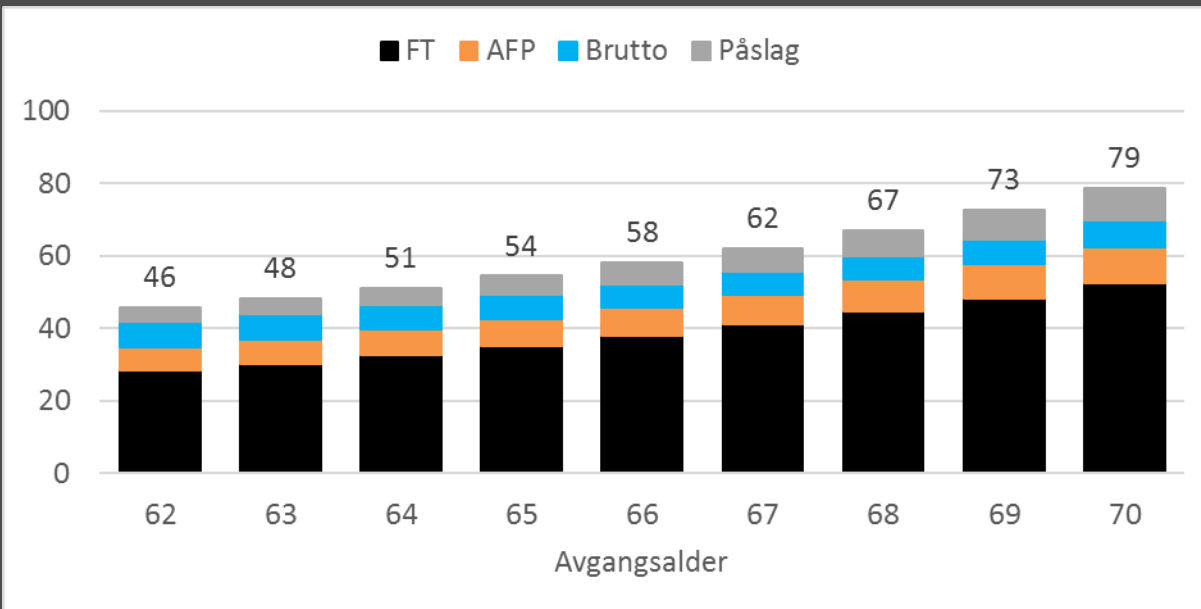

Nye ordninger – fullt innfaset

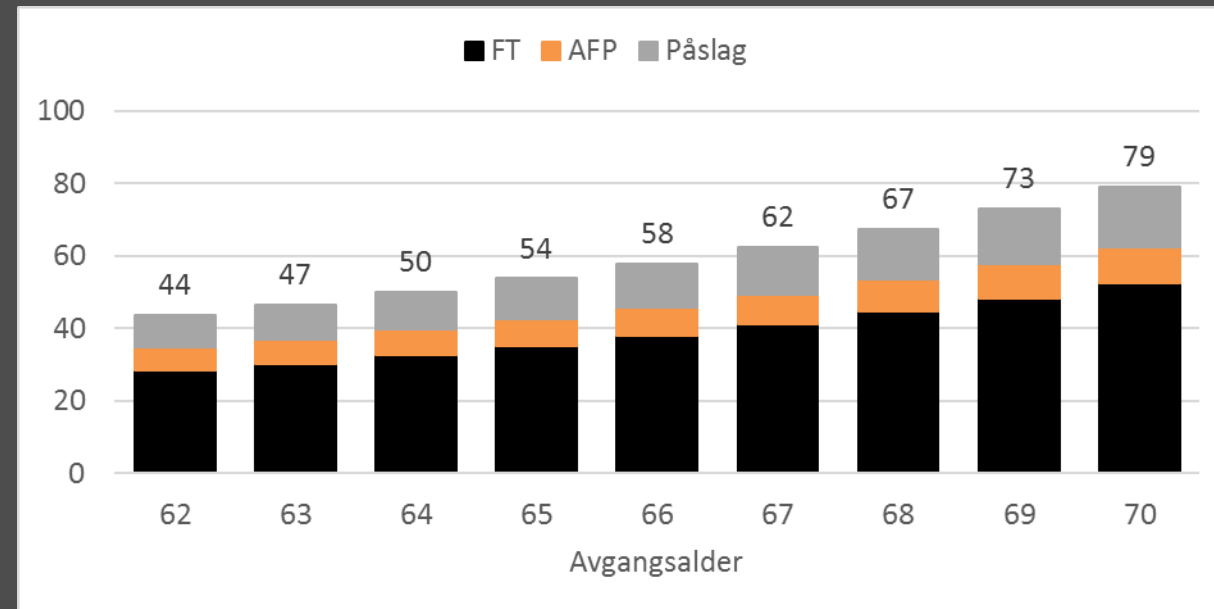

Innfasing for 1973-kullet

Nye ordninger – innfasing

Nye ordninger – fullt innfaset

Individuell garanti:

Personer født til og med 1967 får et tillegg basert på opptjening før 2011

1,5 prosent av pensjonsgrunnlaget, justert med forholdet mellom tid før 2011 og kravet til full opptjening

Tillegget trappes ned med årskull

Overgangstillegg:

De første årskullene som mister dagens AFP får et overgangstillegg

0,15 G for 1963-kullet

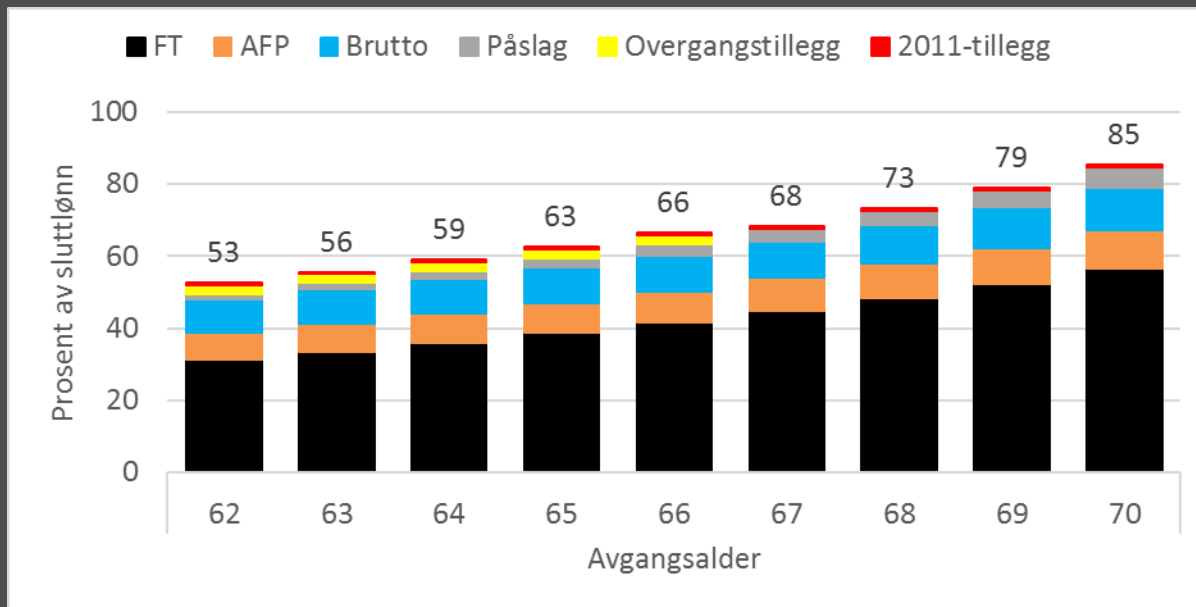
Utbetales i alderen fra 62 til 67 år

Forutsetter at en fratrer fra en medlemspliktig stilling

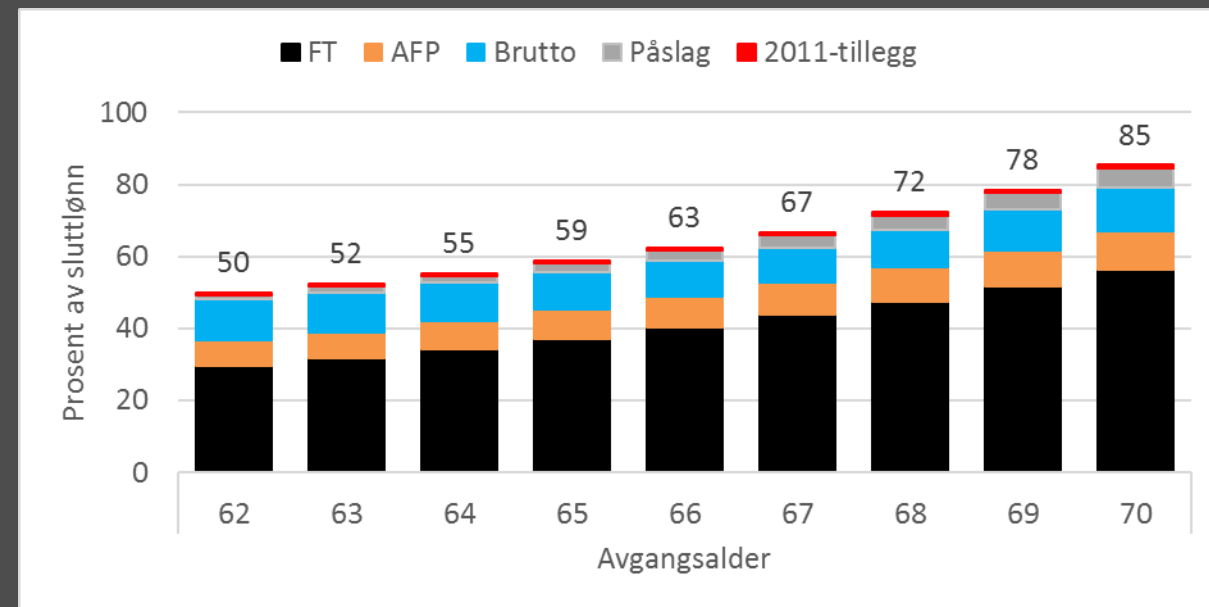
Trappes ned med 12,5 prosentpoeng for hvert årskull etter 1963-kullet

Nye ordninger for 1963-kullet

Pensjon ved uttak

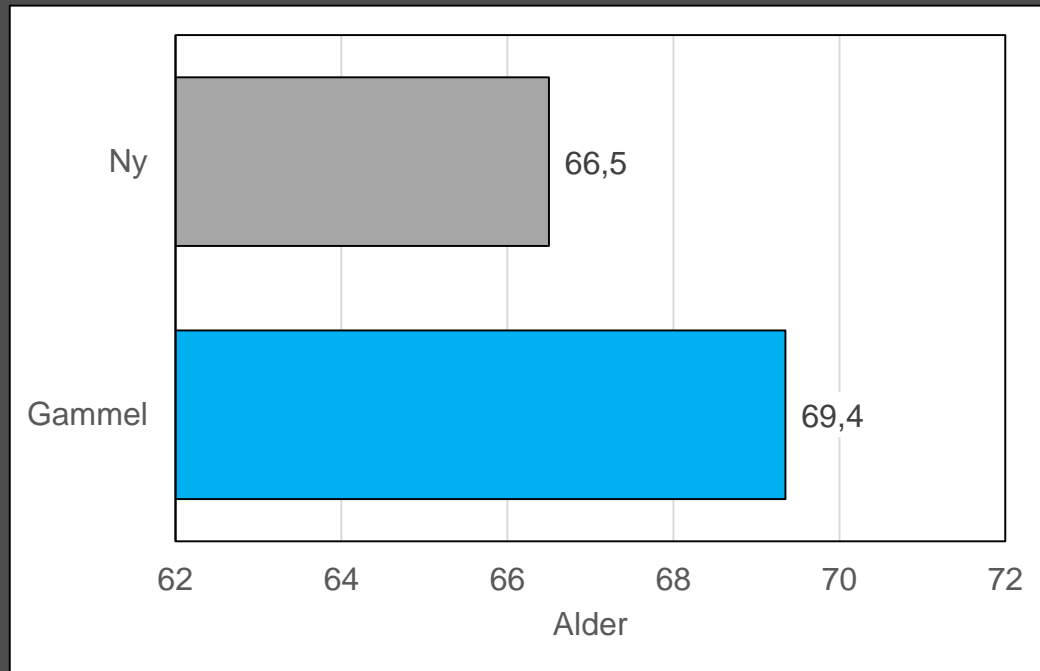

Pensjon ved 70 år

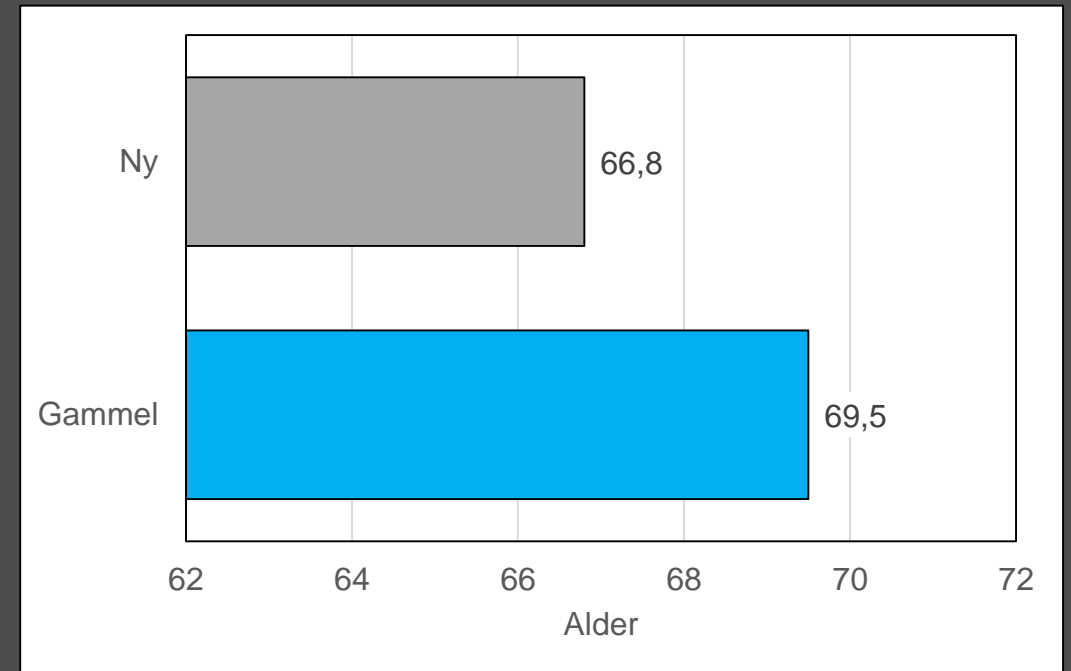

Jobbe til livsvarig pensjon er 66 %

1963-kullet. Inntekt 6 G

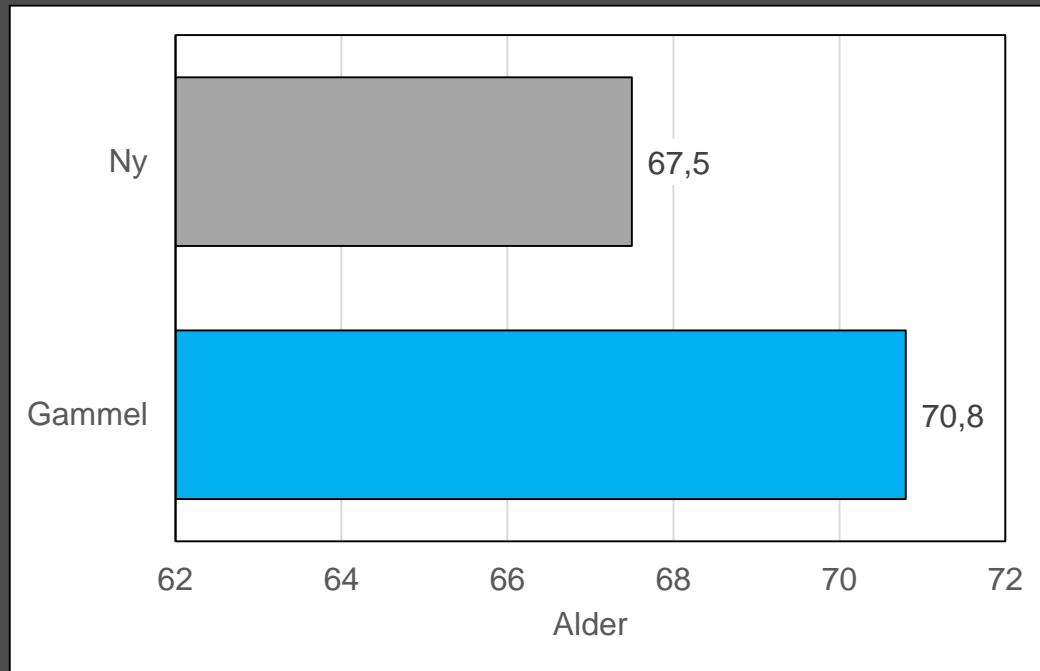

1963-kullet. Inntekt 8 G

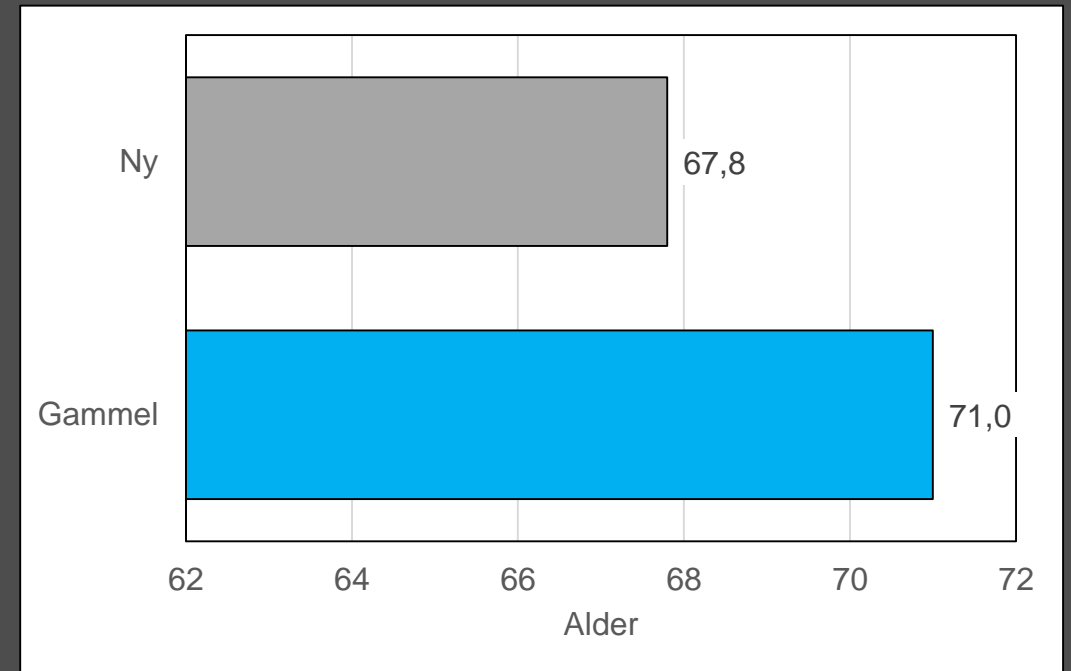

Jobbe til livsvarig pensjon er 66 %

1973-kullet. Inntekt 6 G

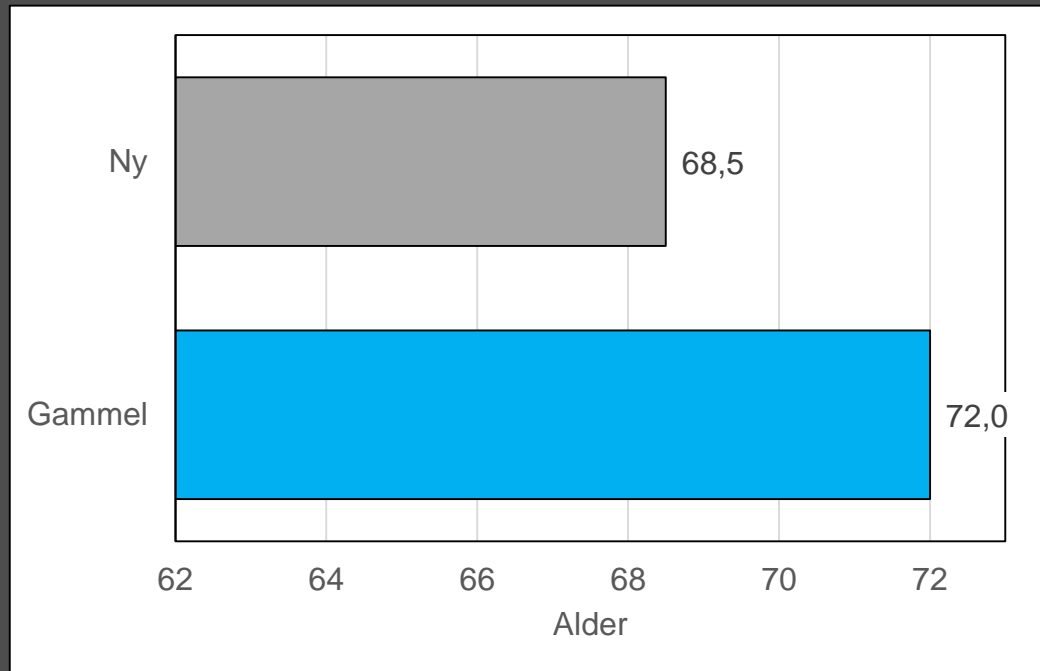
1973-kullet. Inntekt 8 G

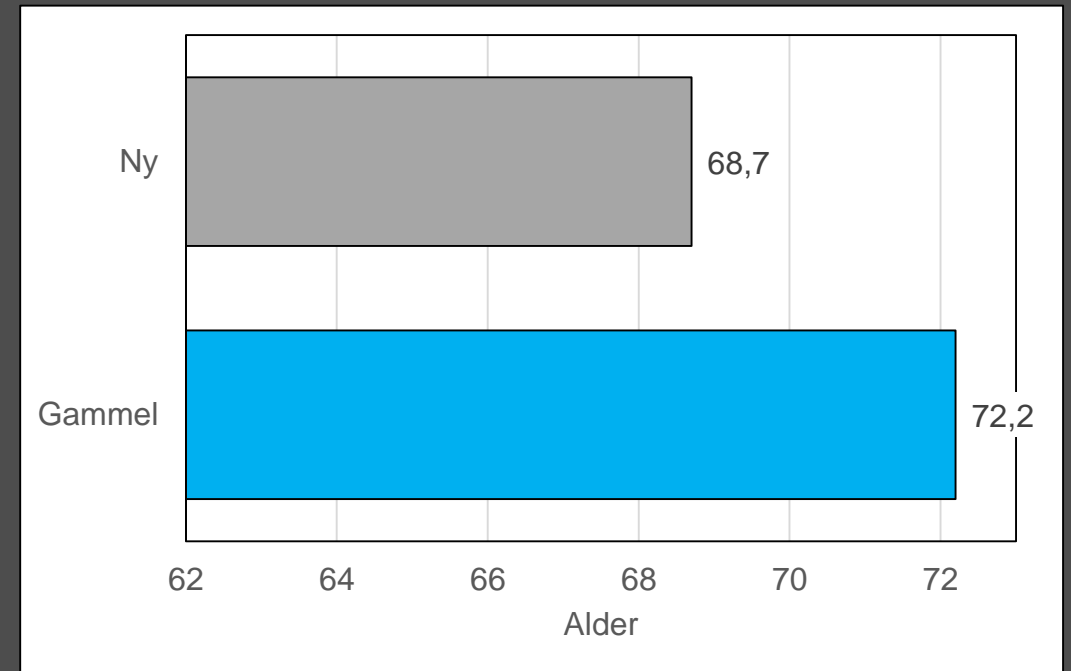

Jobbe til livsvarig pensjon er 66 %

1983-kullet. Inntekt 6 G

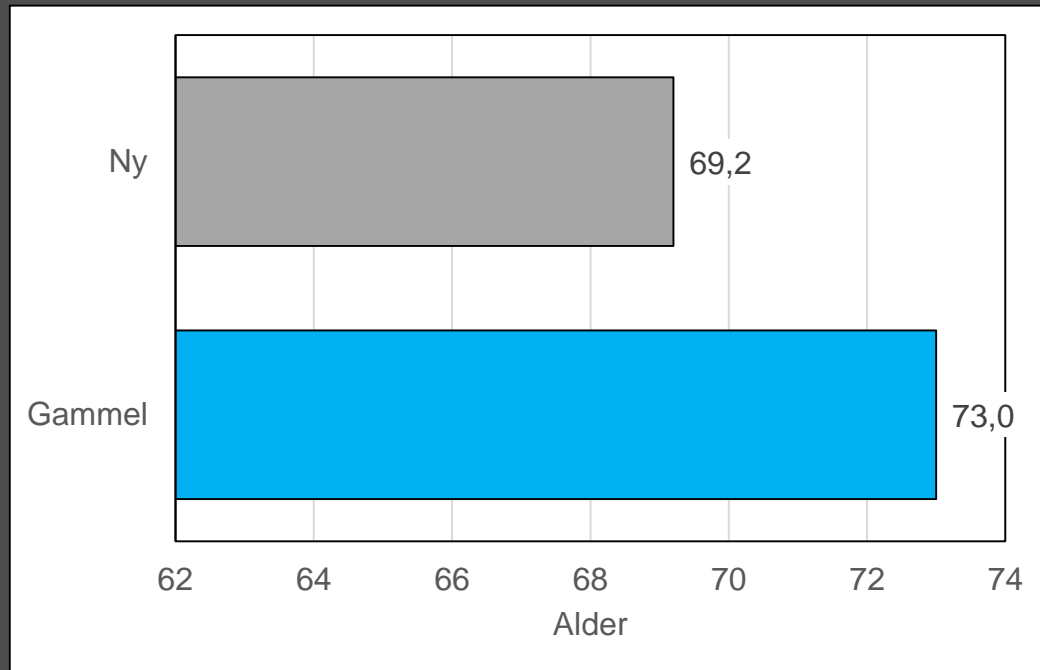

1983-kullet. Inntekt 8 G

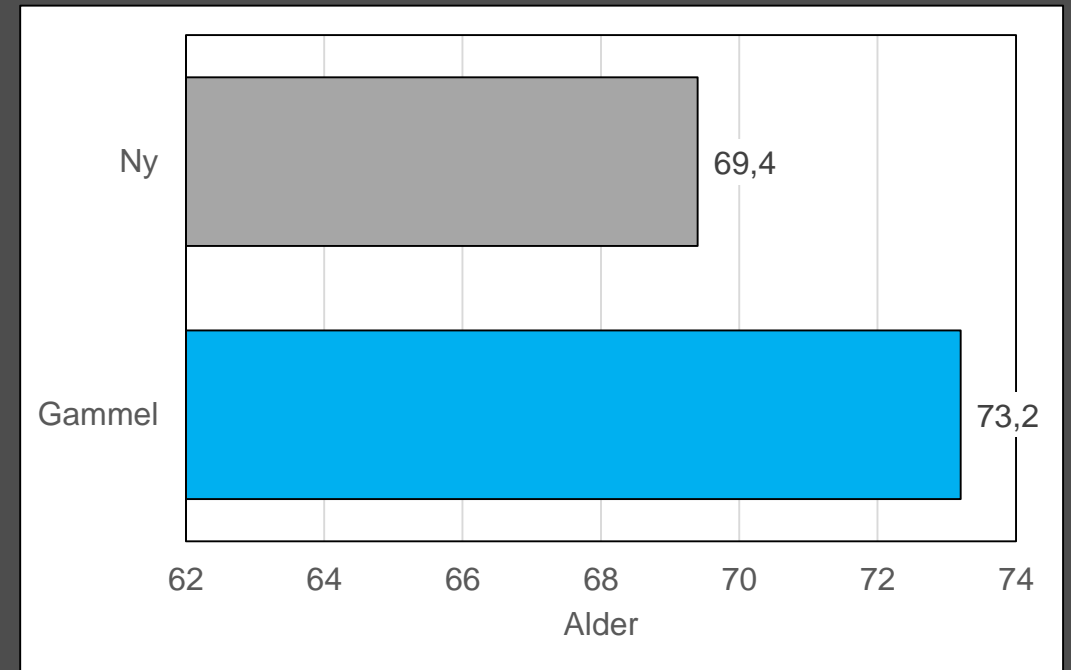

Jobbe til livsvarig pensjon er 66 %

1993-kullet. Inntekt 6 G

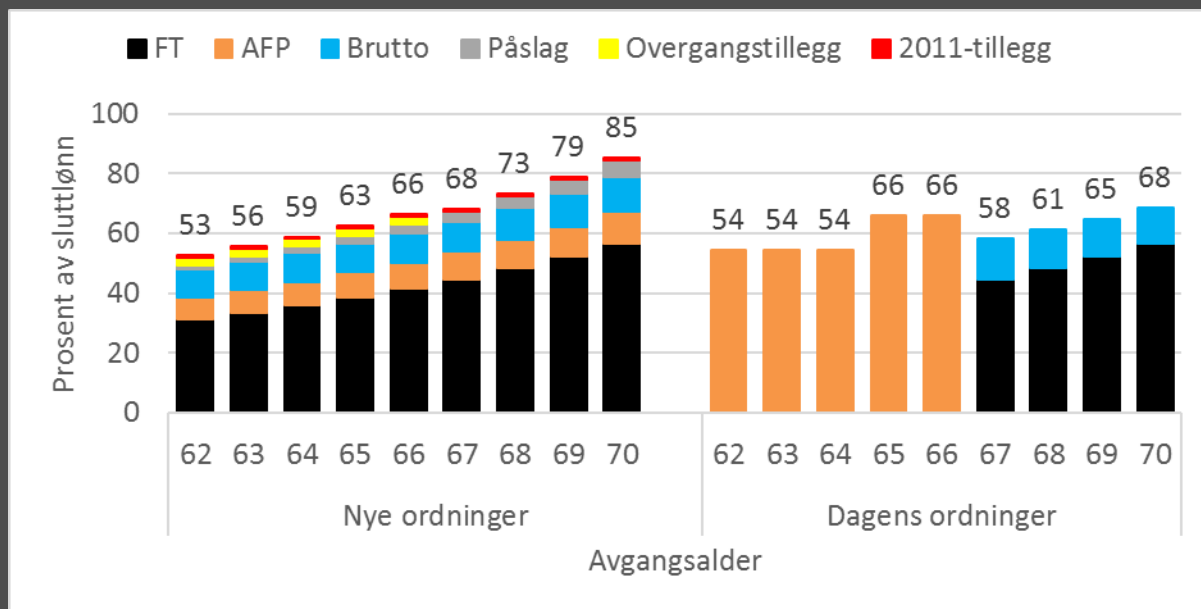

1993-kullet. Inntekt 8 G

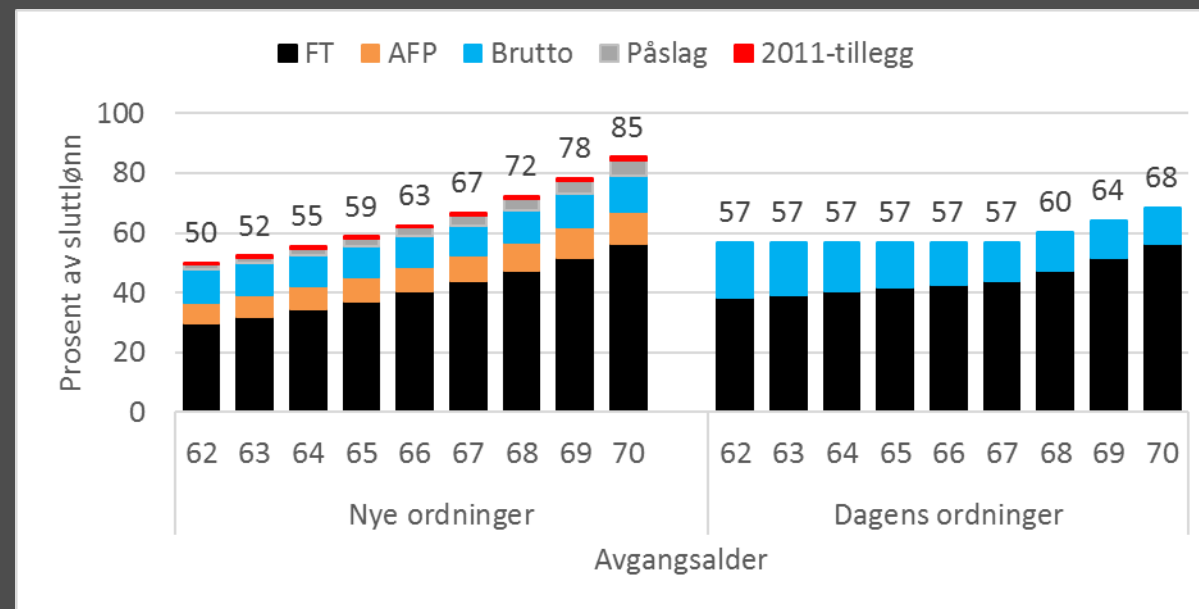

Eksempelberegninger for 1963-kullet

6 G – Pensjon ved uttak

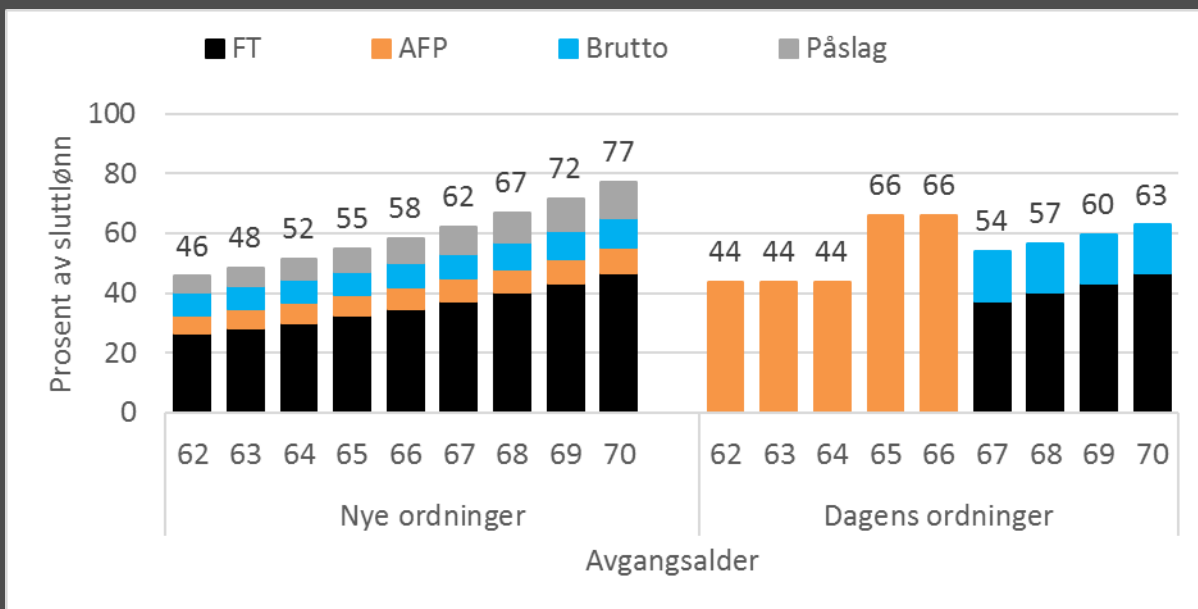

6 G – Pensjon ved 70 år

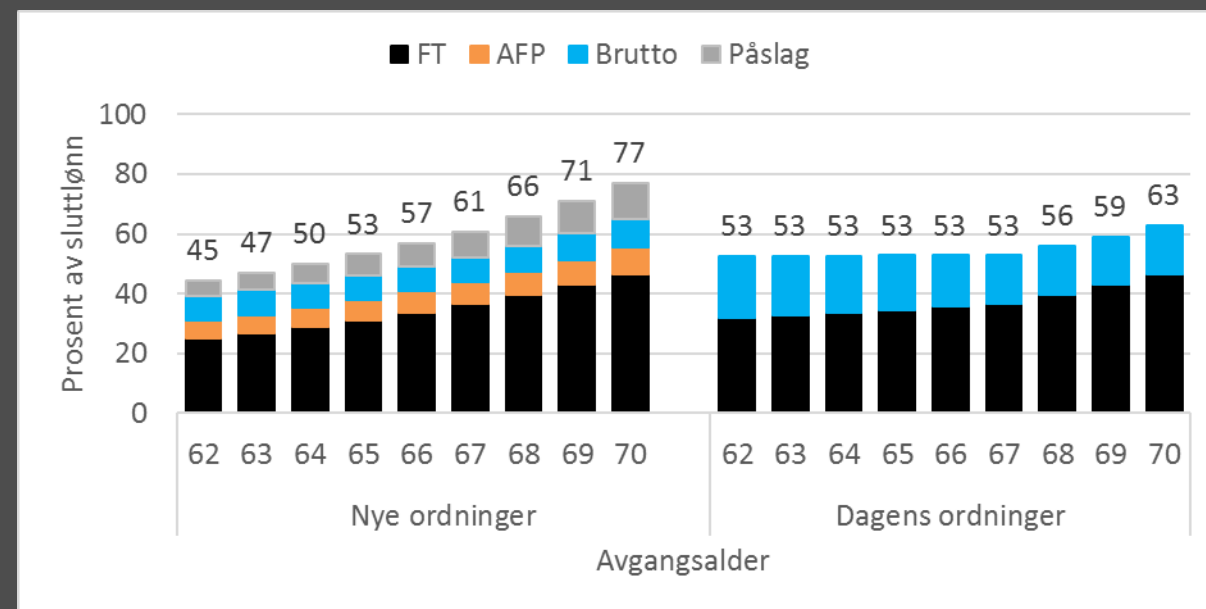

Eksempelberegninger for 1973-kullet

8 G – Pensjon ved uttak

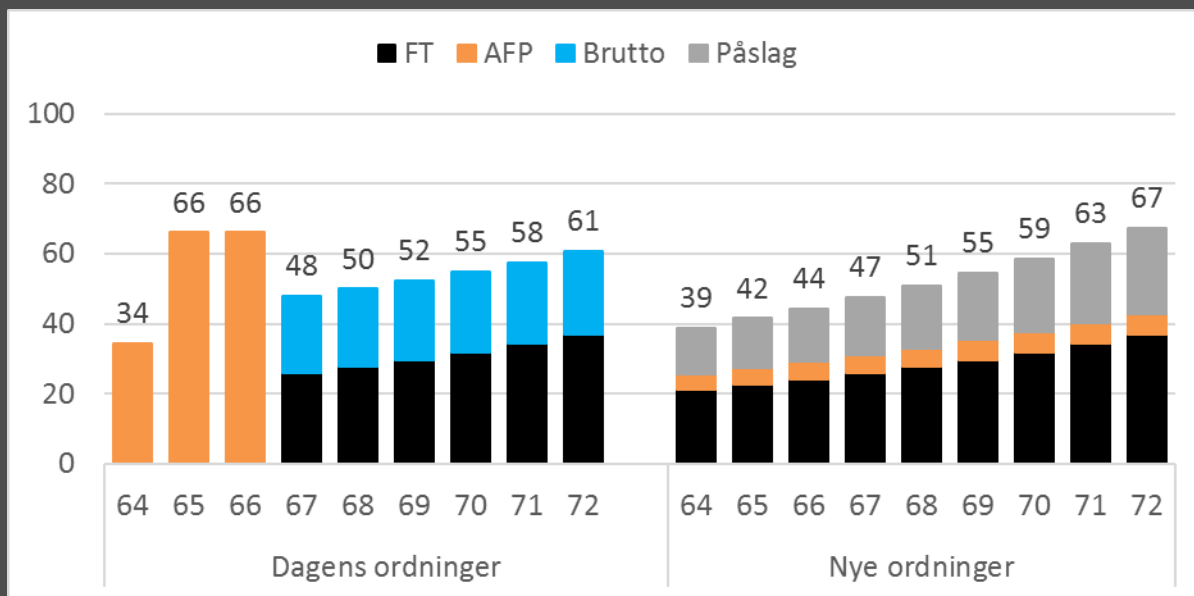
8 G – Pensjon ved 70 år

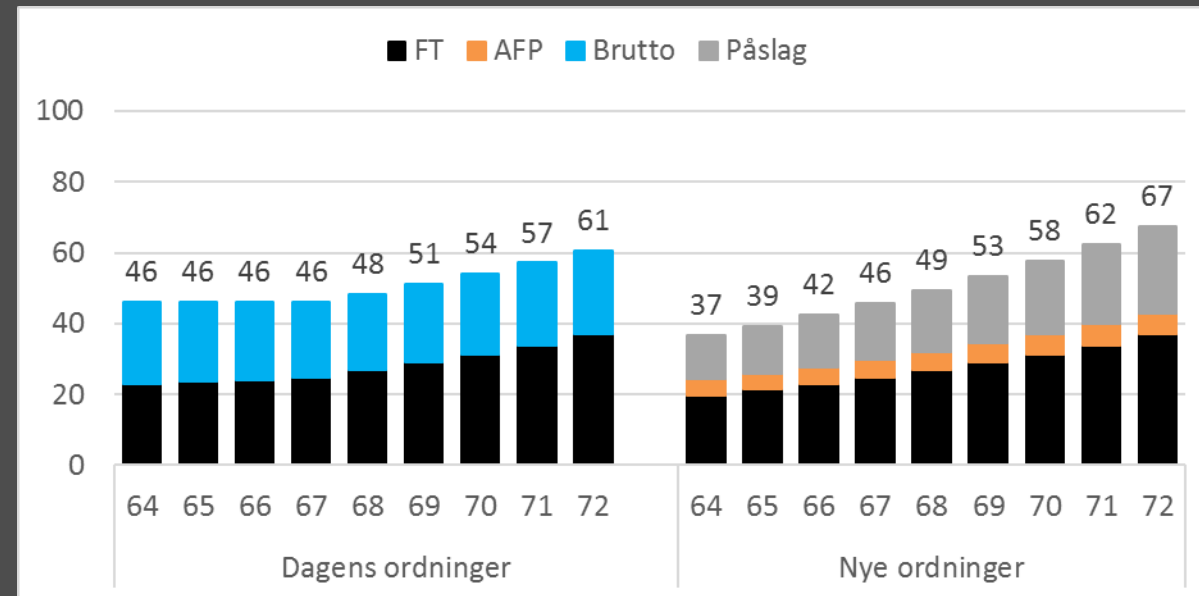
Eksempelberegninger for 1993-kullet

Sluttlønn 20 pst. høyere enn gjennomsnittslønn

10 G – Pensjon ved uttak

10 G – Pensjon ved 70 år

Født før 1963

Bruttoordningen og dagens AFP videreføres

Bruttoordningen tilpasses ny alderspensjon i folketrygden 1954–1962

Utfasing av individuell garanti 1959–1962

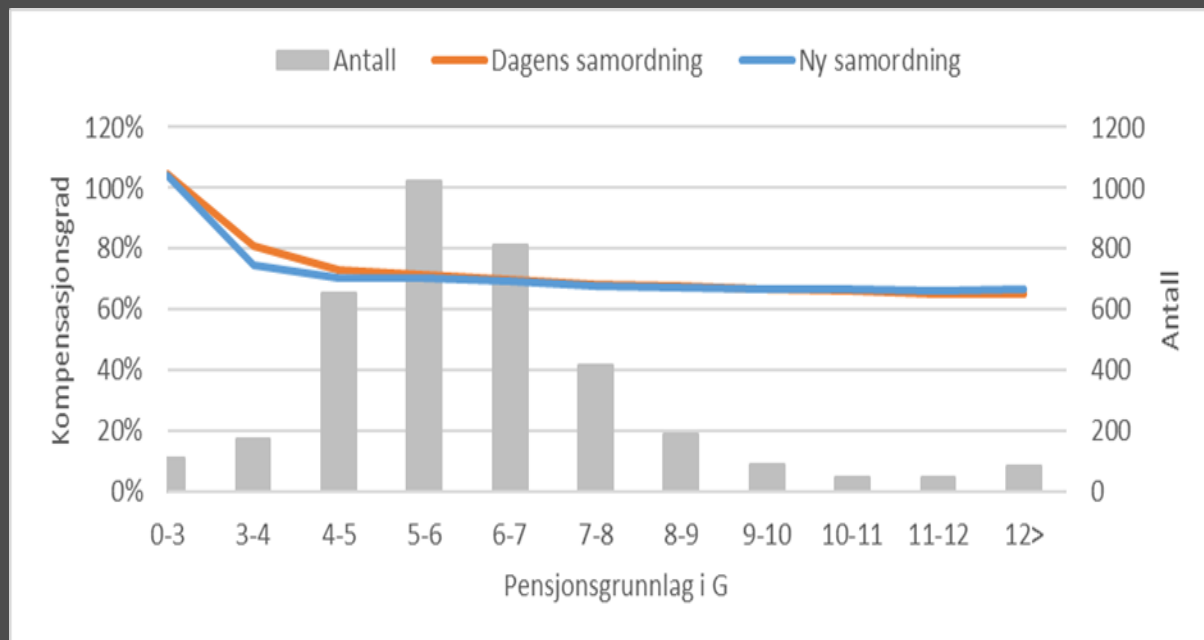
Bakgrunn: Ny alderspensjon fra folketrygden

- Inntektspensjon og garantipensjon erstatter grunnpensjon, tilleggspensjon og pensjonstillegg
- Alle år i arbeid gir opptjening
- Avvikling av «minstepensjonsfella»
- Levealdersjustering med delingstall
- Fases gradvis inn for årskullene 1954–1963

Dagens brutto tjenestepensjon må tilpasses disse endringene

Virkningen av nye samordningsregler

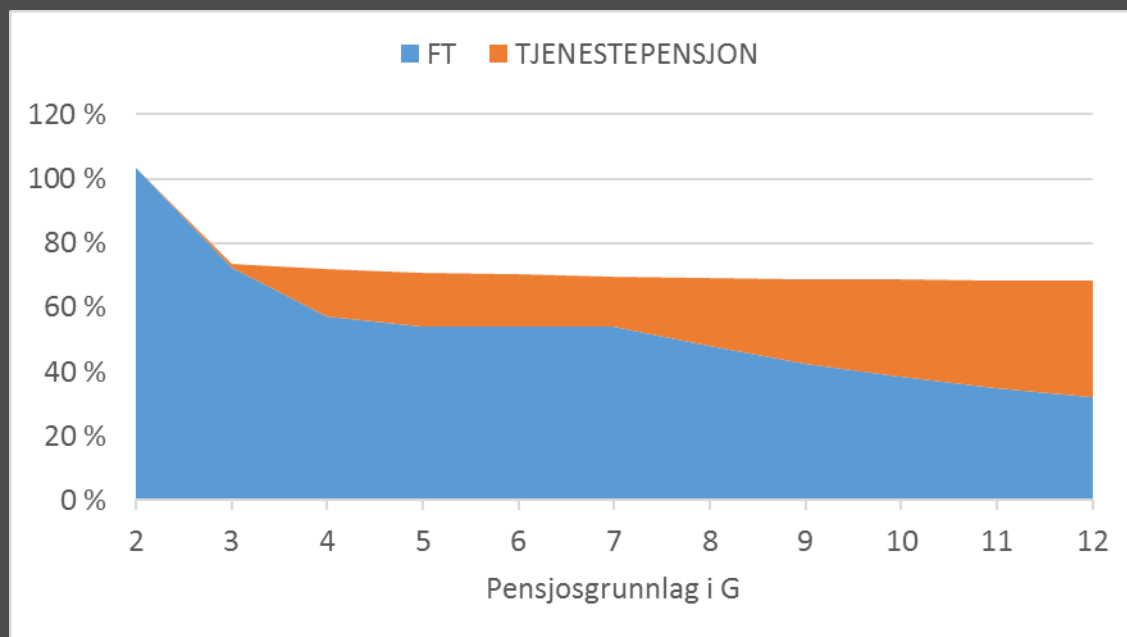
Kompensasjonsgrad og antall personer. Statsansatte

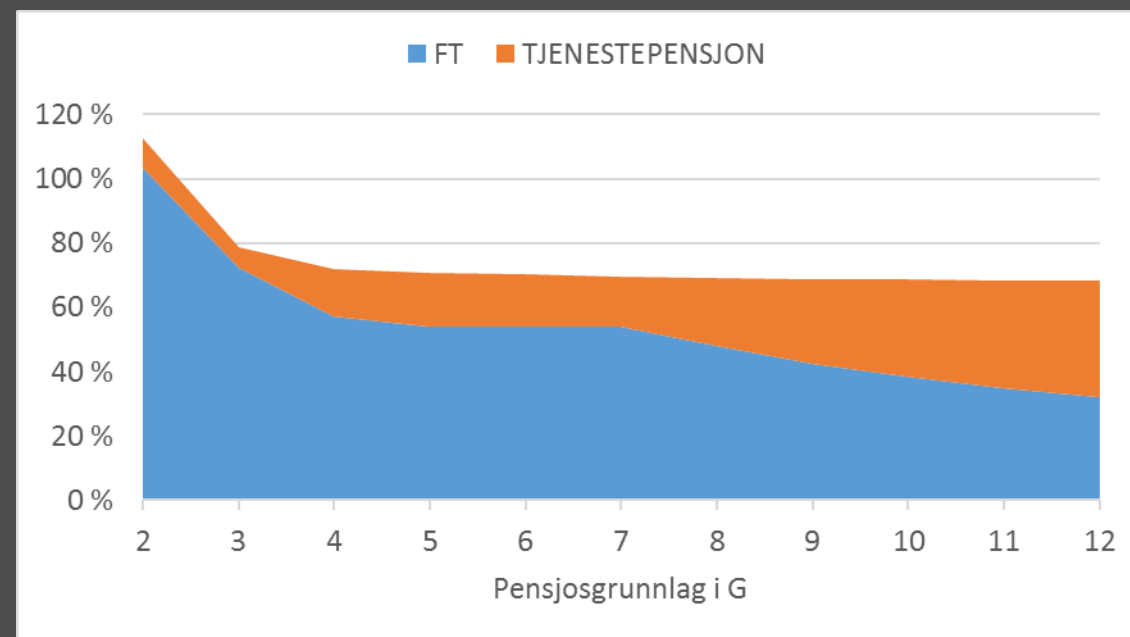
- Lavere samordningsfordeler
- Gjennomsnitt: 70 prosent, før levealdersjustering
- Ingen deltidsfordel
- Individuelle forskjeller
- Vektet gjennomsnitt for årskullene 1954–1962

Nye samordningsregler – ingen nullpensjonister

$$\text{Bruttopensjon} = \left(\frac{(1 - 0,02) \times \text{pensjonsbeholdning}}{\text{Delingstall}} - \frac{2,5G}{\text{Delingstall}} \right)$$

$$\text{Bruttopensjon} = \frac{(1 - 0,02) \times \text{pensjonsbeholdning}}{\text{Delingstall}} + \frac{2,5G}{\text{Delingstall}}$$

Samordning med privat AFP

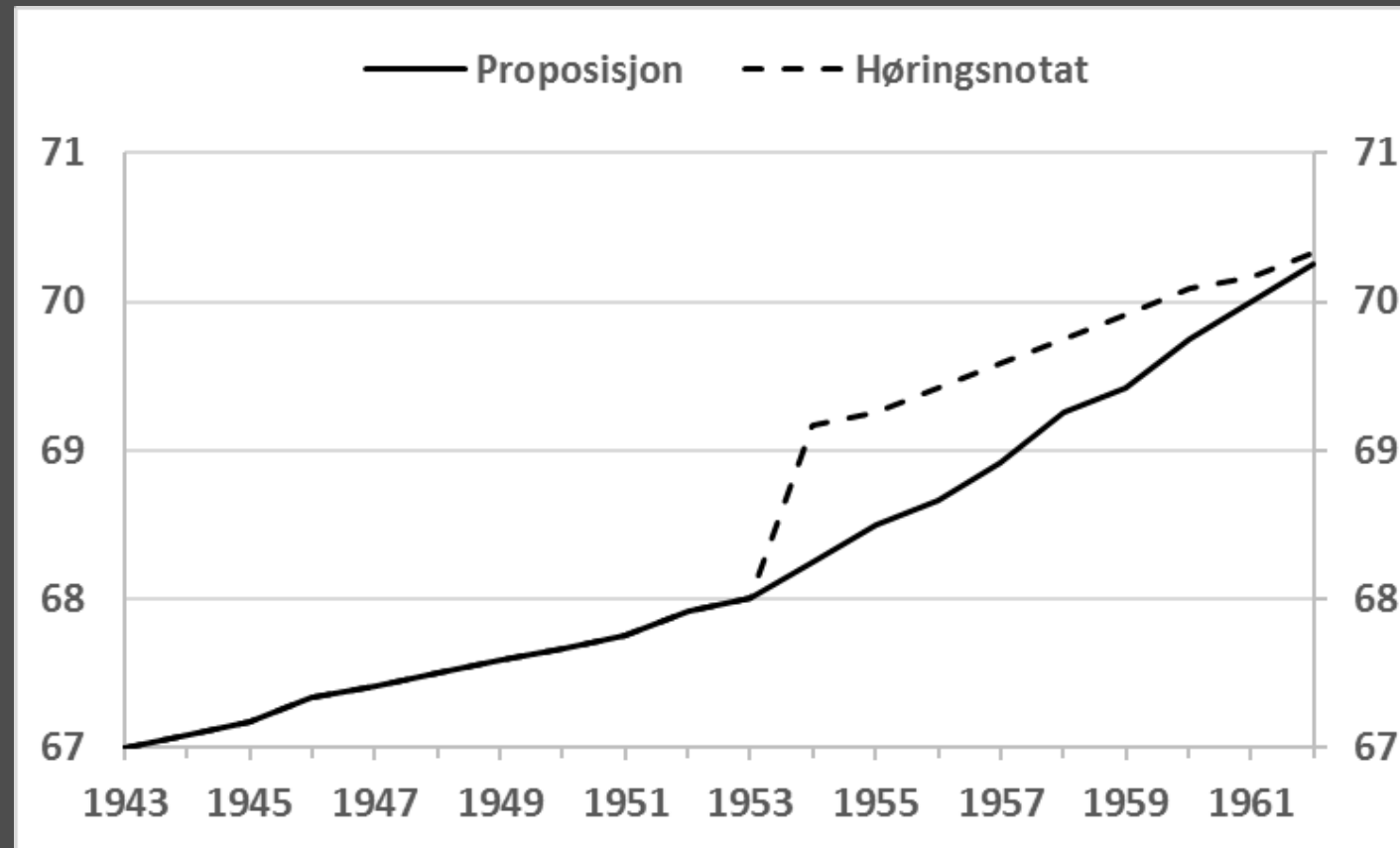
- Den vedtatte innfasingen av strengere samordning av offentlig tjenstepensjon med ny, privat AFP for årskullene 1954–1962 gjennomføres ikke
- For disse årskullene skal samordningen skje på samme måte som for de som er født før 1954, slik at det bare gjøres fradrag i bruttopensjonen for maksimalt 15 prosent av privat AFP

Levealdersjustering av bruttopensjon

- Brutto tjenestepensjon som skal samordnes med gammel folketrygd levealdersjusteres med forholdstall
- Brutto tjenestepensjon som skal samordnes med ny folketrygd levealdersjusteres med delingstall
- Mulig å kompensere for effekten av levealdersjusteringen ved å stå i arbeid utover 67 år
- Bruttopenasjonen øker ved økende avgangsalder, men bare til man har kompensert for hele levealdersjusteringen

Nødvendig alder for å kompensere for levealdersjusteringen Årskullene 1943–1962

Utfasing av individuell garanti

- Individuell garanti videreføres for årskullene 1959–1962
- Får en andel av det garantitillegget som er gitt til og med 1958-kullet
- Andelen bestemmes av forholdet mellom opptjeningstid før 2011 og samlet opptjeningstid
- Trappes også ned med årskull, slik at 1959-kullet får 90 prosent, 1960-kullet får 80 prosent, 1961-kullet får 70 prosent og 1962-kullet får 60 prosent

Utfasing av individuell garanti

20 opptjeningsår før 2011:

1959-kullet:

$$\textit{Fullt garantitillegg} \times \frac{20}{30} \times \frac{9}{10}$$

1960-kullet:

$$\textit{Fullt garantitillegg} \times \frac{20}{30} \times \frac{8}{10}$$

30 opptjeningsår før 2011:

1959-kullet:

$$\textit{Fullt garantitillegg} \times \frac{30}{30} \times \frac{9}{10}$$

1960-kullet:

$$\textit{Fullt garantitillegg} \times \frac{30}{30} \times \frac{8}{10}$$

Særaldersgrenser

Oppsummering:

- 1 God pensjon fra 65 år
- 2 Avgang ved 62 år er på vei ut
- 3 Overgangsregler for 1963+
- 4 Små endringer for eldre årskull

Arbeids- og
sosialdepartementet

Takk for oppmerksomheten

